

ERDÉLYI GAZDA

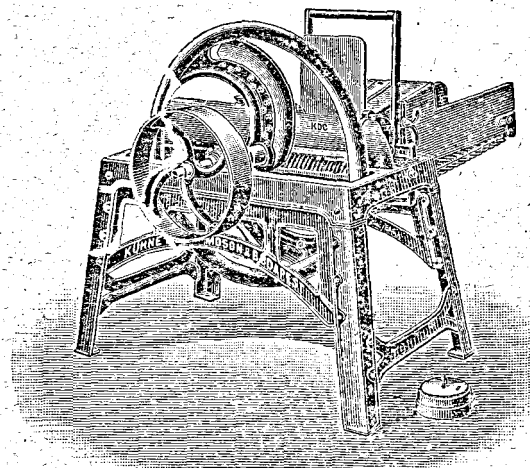
XLVII. ÉVFOLYAM.

KOLOZSVÁR, 1915 JANUÁR 31.

5. SZÁM.

Idénygépek: Szecskavágók, répavágók,
hengeres és tárcsás darálók,
tengerimorzsolók ^{kézi- és erőhajtásra,} olajpogácsatörők,
gyökmosógépek, takarmányfüllesztők stb. ::

„KÜHNE” mezőgazdasági
gépgyár r.-t.
MOSON.

Főraktár:

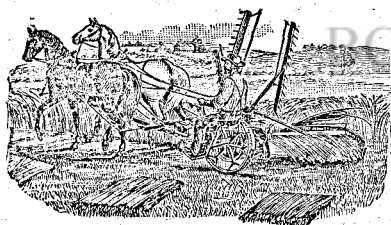
Budapest, VI., Vilmos-császár-ut 59.

Teljes

Fiókraktárak: **Debrecen, Kaposvár,
Szabadka, Temesvár.**

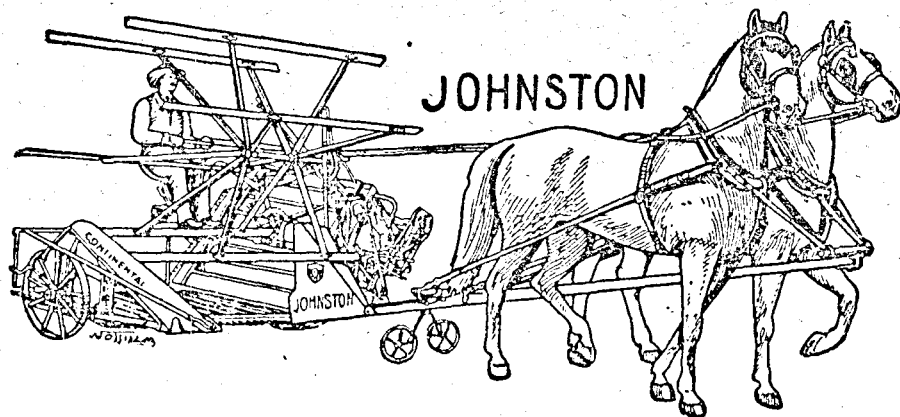
**Takarmánykészítő berendezések
és tejgazdasági felszerelések.**

3007

„Johnston”

eredeti amerikai aratógépek úgy szerkezet, mint jó anyag tekintetében a legtökéletesebbek.

3152

Az előrelátható nagy munkáshiány következtében ajánljuk **„JOHNSTON”** gyártmányu amerikai aratógépeink **sürgős** beszerzését, annál is inkább, mert a további behozatal Amerikából a jövő aratáshoz alig lesz lehetséges. — Felvilágosítással készséggel szolgál:

Bächer Rudolf — Melichar Ferencz

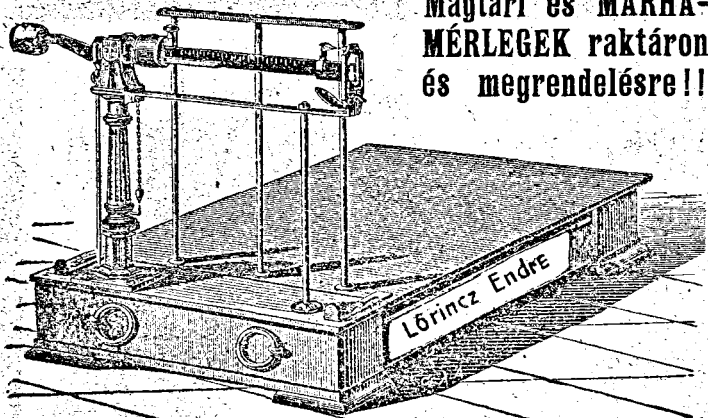
Magyarországi vezérképviselő: **Szücs Zsigmond Budapest, VI., Teréz-körut 26. szám.**

PETREUS L. UTÓDA LŐRINCZ

KOLOZSVÁR,
HOSSZU-UTCA 26. SZ.

KITÜNTETETT OKLEVELES MÉRLEGKÉSZÍTŐ, ÉPÜLET- ÉS MŰ-
LAKATOS, VAS- ÉS RÉZBUTORGYÁRTÓ.

3111

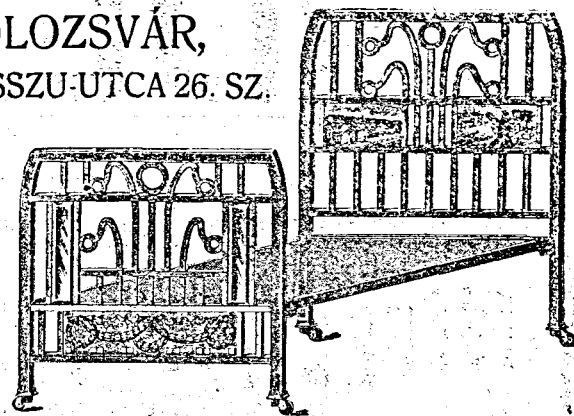

**Magtári és MARHA-
MÉRLEGEK raktáron
és megrendelésre!!**

ELVÁLLAL :

Vas és fémből előállítható szak-
májába vágó minden munkát. Kór-
házak, szállodák, gazdaságok, is-
tállóak, tehenészetek stb. fa, vagy
fémbutorral való berendezését.
Folyósó, lépcső és sirrácok készi-
tését. Gazdasági és kerti kerítéseket
Kerti butorokat és sátrakat. Réz-
és vaságyakat és butorokat, stb.

MAGTÁRI ÉS MARHAMÉRLEGEI MINDEN MÁSNÁL JOBBAK ÉS OLCSÓBBAK

Költségvetéseket és rajzokat kívánatra díjtalanul
Pontos időre szállítás! Szolid és versenyképes árak!
Szakszerű tökéletes munka!

Szuperfoszfátot

és minden egyéb mü-
trágyaféléket ajánl a

3011

**Mütrágyát
Értékesítő
Szövetkezet**

Budapest, V. kerület,
Fürdő-utca 8-ik szám.

3009

**Zsákot,
Zsineget,**

ponyvát, szőlőkötöző fonalat vá-
sároljon a

32 év óta legmegbízhatóbbnak elismert
FISCHER-féle zsák- és ponyvagyárban Budapest,
V., Nádor-utca 31-33. szám.

**Kévekötelek, PONYVAKÖLCSÖNZO-
intézet** Kérjen ajánlatot

KOLOZSVARI
TAKARÉKPÉNZTAR és HITELBANK Részvénytársaság
Kolozsvár, Mátyás király-tér 7. szám.

3006

Alapjai: 3 millió 347,000 korona.

Elfogad: takarékbetétet legelőnyösebb kamatoztatás mellett

és azokat a moratórium korlátozó határozmányaitól eltekintve

bármikor azonnal visszafizeti,

miáltal módot óhajt nyújtani a közönségnek, hogy pénzfe-
leségeit a háboru tartama alatt is biztos helyen elhelyezhesse.

Uj intézeti székházában külön e célra épített pánccétermében

tűz- és betörésmentes rekeszeket

és értékeket tartalmazó ládák részére

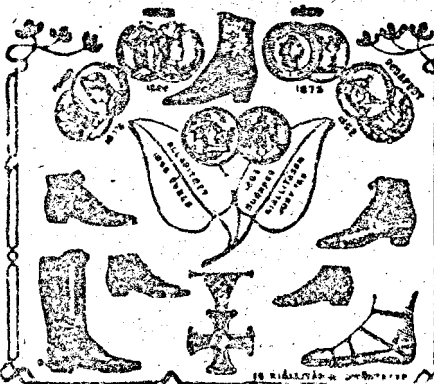
tresort tart a közönség rendelkezésére.

MATUTSEK JÓZSEF

KOLOZSVÁR, SZENTEGYHÁZ-UTCZA 3. SZ.

Főhivja a n. é. közönség figyelmét előnyösen ismert, elsőrangu műhe-
lyében a legjobb anyagból, legujabb divat szerint készült közkedveltségű
férfi és női cipőraktárára

3008

Megrendelés után készít ame-
rikai és francia, vagy bármily
tetszés szerinti faconu cipőket,
a legkényesebb igényeknek is
megfelelő kivitelben. — Vidéki
megrendelések pontosan és
gyors kivitelben mérték után,
de legbiztosabban egy használt,
a lábra találó cipő beküldésé-
vel eszközöltetnek. — Kiváló
tisztelettel: Matutsek József.

Özv. Hirsch Máyerne

aranyosgerendi 1500 holdnyi
birtokába mielőbbi belépésre
**megbízható, ügyes,
szakavatott**

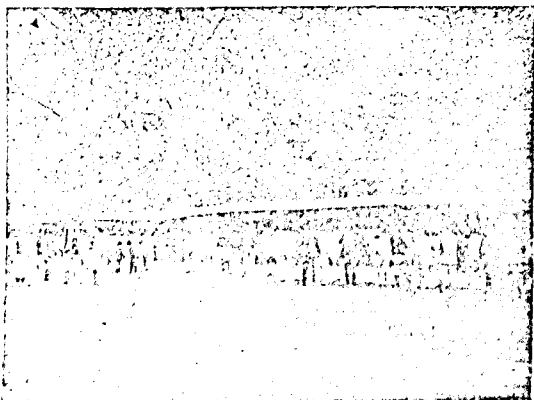
GAZDATISZT

kerestetik. Szeszgyár vezeté-
sében és szőlő művelésben
jártasok előnyben részesül-
nek. — Ajánlkozók működési
bizonyítványaik másolatainak
bemutatásával és igényeik
megjelölésével forduljanak
alulírottához:

3163

Máyer Máyer Kolozsvár, Schütz János-u. 7.

**1-4 éves fehér ökrötínókat, 5-7 éves igás-ökröket és 4-8 éves
bival-ökröket JÓ ÁRBAN megveszünk!**

Ajánlatokat kor, súly és ár megjelö-
lésével (legalább 12 darabot kitevő
mennyiségről) kérünk az

Erdélyi Gazda Társaság

Kolozsvár — címen küldeni. 3035

Telefonszám 158.

ERDÉLYI GAZDA

AZ „E. G. E.” TAGJAI INGYEN KAPJÁK
ELŐFIZETÉSI ÁR: 1 ÉVRE 12 FORONA,
1/2 ÉVRE 6 KOR., EGY SZÁM 24 FILLÉR.

AZ ERDÉLYI GAZDASÁGI EGYLET HIVATALOS KÖZLÖNYE

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
KOLOZSVÁR, ATTILA-UTCA 10 SZÁM.
◇ A LAP TELEFON SZÁMA: 158. ◇

TARTALOM:

Önálló eredeti cikkek:

A vetőmag	29
A termés biztosítása	29
Az OMGE igazgatóválasztmánya a földművelésügyi miniszternél	30
Kormányintézkedések	30
Vegyes közlemények	31
Hirdetések.	

A vetőmag.

A háboru által felszínre hozott kérdések közül egyike lesz már a közel jövőben a legaktuálisabbaknak a vetőmag kérdése. Tudjuk nagyon jól, hogy a magyar mezőgazdaságra a mostani nehéz napokban óriási teljesítmény vár. Nemesak a harcoló katonaság kielégítő táplálását, de az itthonmaradottak élelmezését is, sőt bizonyos mértékig szövetségesünk mezőgazdasági termékekkel való kielégítését várják a magyar föld termőerejétől. Mi mindig biztunk szántóföldjeink öserejében, biztunk abban is, hogy a szántóföld megmunkálására hivatott s most az ország javaiért harcoló munkáskezeket az itthonmaradottak is pótolni fogják, de ahhoz, hogy a föld teremjen, nem csupán megmunkálni kell azt, hanem egyúttal be is kell vetni. A vetőmag a jövő termésre éppen olyan fontos tehát, mint a föld megmunkálása, vagy a föld termőerejének megjavítása. Pedig elvitázhatlan és a dolog természetéből önként következik, hogy az idén tavaszi vetőmagvakban nem fogunk bővelkedni, hiszen még az őszi vetések is sok helyütt javításra, pótlásra szorulnak. De nemesak a gabonaféléknél vagyunk így, hanem minden egyéb más terménynél. Tudjuk nagyon jól, hogy egyik-másik mezőgazdasági termék vetőmagját a kedvezőbb és jobb termés érdekében kénytelenek voltunk külföldről beszerezni, ez az idén aligha lehetséges, számolni kell tehát ezzel a körülménnyel is és előreláthatóan már most, még a tavaszi idők beállta előtt alaposan meg kell gondolni azt, vajjon mivel és hogyan pótoljuk az esetleg hiányzó vetőmagvakat.

A mai helyzet az, hogy a hiányzó vetőmagot lehet pótolni, lehet különösen a takarmányféléknél és a kereskedelmi növényeknél. Az idén talán nem fogunk kapni orosz lenmagot, pedig a lenre igen nagy szükségünk volna. Ezt azonban pótolni fogja az aklimatizált magyar lenmag. A répa-féléknél is bizonyos mértékű vetőmagszükség fog beállni. Amde nem

hiába fejlesztettük idők hosszú során át a magyar vetőmag termelést és nemesítést, túlzott aggodalomra egyáltalán nincs ok. Ezt a dolgot is ki fogja helyezni a magyar mezőgazdaság és a termést érlelő nyári napsugár bizonyosan ismét dus kincsekkel biztató szántóföldekre fog rámosolyogni.

Hogy azonban a magyar gazda a néteni veszedelmeket elkerülhesse, ahhoz a bizakodáson kívül egy kis előrelátás is kell, a megszokott magyar konzervatívizmusnak feljes levetkőzése. Eddig a magyar gazda mindig az utolsó percben szerezte be vetőmagszükségletét. Ha ez most is így lenne, ebből származnék a legnagyobb veszedelem. A vasuti szállítás megvan bémulva, a vetőmagkészletek rendszertelenül szét vannak szórva, úgy hogy azokról még a kereskedelem sem tud összefüggő képet alkotni, ily körülmények között elkerülhetetlenül szükséges, hogy minden gazda már most, vagyis a vetési időny beállta előtt gondoskodjék a legnagyobb energiával a gazdasága részére szükséges vetőmagról. A mostani forgalmi zavarok mellett még az is megtörténhetik, hogy a nagyon korán megrendelt vetőmag is csak az utolsó pillanatban érrendeltetési helyére. Az előrelátó gazda azonkívül minél előbb beszerzi a terménytisztító szerkezeteket és saját készletét iparkodik úgy feldolgozni, hogy azt vetőmagul felhasználhassa. Meg kell tehát mindent tenni, — amire különben a gazdasági társadalmi szervezetek is figyelmeztetni fogják a gazdákat, — hogy a saját előrelátásunkkal a saját erőnkől győzzük le a vetőmag esetleges hiányából származó veszedelmet. Az eredmény nem is fog elmaradni, aki így cselekszik hazafias dolgot végez.

A termés biztosítása.

A gabona a háboru egyik legfontosabb tényezőjévé vált, s a társadalom minden tényezőjének legfontosabb és legelső feladata most az, hogy lehetőleg egy talpalatnyi termőföld se maradjon művelés és termelés nélkül. Minden rendelkezésre álló eszközzel biztosítani kell termésünket. E súlyos feladat elérésére a kormány számos apróbb intézkedést tett már, most pedig egy mindent felölelő, részletes rendeletet küldött a vármegyékhez, amelyben a közigazgatási hatóságok és az értelmiség vezetésével és bekapcsolásával célzott együttes munkájára számít a rendeletben a kormány,

mert helyes vezetés, szervezés s az érdekeltek józan fölfogása és a hazai föld szeretetének buzgalma megnyugtatóan biztosíthatja a kívánatos eredményt.

A kormány azt óhajtja, hogy minden vármegye alakítson külön gazdasági intéző bizottságot, mely az alispán elnöke mellett a vezetés és irányítás feladatát fogja ellátni. Ezenfelül községi (esetleg körjegyzőségi) gazdasági bizottságot is kell alakítani, melynek a főszolgabíróval való állandó összeköttetésben az lesz a feladata, hogy a helyi szervezkedést megvalósítsa. Az első teendő, hogy minden gazdaságilag használható területet bevetessünk. Erre a célra természetesen számos igaerő is szükséges, a mit úgy szerezhet be legcélszerűbben a gazdaközönség, ha a gazdasági felügyelőségnek megbízást ad, hogy részükre megfelelő árban állatokat vegyen és szállíthasson. Ha volna valakinek pihenő igája, adja kölcsön az erre rászorult gazdálkodónak, mert egymás megsegítésével kell pótolnunk a hiányokat. Ha szükséges lenne, az igaerő kiteremtésére a közérő kirendelését és a személyes szolgáltatás elrendelését is meg fogja tenni a kormány. A termés biztosítására igen fontos tényező a vetőmag kérdése, amelyet a rendeletben úgy oldott meg a földművelésügyi kormány, hogy a Magyar Mezőgazdák Szövetkezetét megbizta, hogy árpa-, zab- és tengeri vetőmagból lehetőleg nagy készleteket szerezzen be s azt megrendelésre szállítsa. Az államháztartás mai megterhelése mellett a földművelésügyi kormány a vetőmag beszerzésére állami kölcsönt vagy előleget nem ad. Leghelyesebb tehát, ha a törvényhatóság, vagy a községek nyújtanak előleget a gazdaközönségnek. Eddig is már több törvényhatóság biztosította ez utón a vetőmagszükségletet. Nagyobb uradalmak aratómunkás szükségletüket hadifoglyokkal is pótolhatják. E munkaező felhasználását legközelebb külön rendelettel fogja szabályozni a kormány. Az általános munkasközvetítés munkásanyagának esetleges eredményét a földművelésügyi miniszter azonnal és megfelelően közölni fogja a közönséggel. Miután az aratási szerződések megkötéséről az hírlik, hogy a munkások az ország némely vidékén nem akarnak szerződéseket kötni, mert sokkal magasabb munkabérekre számítanak szerződés nélkül, — figyelmeztette a földművelésügyi miniszter a munkásokat, hogy a saját érdekükben kössenek most szerződést az aratásra, mert ha közérő igénybevételével kell majd arattatni, akkor az előbb el

Mezőgazdák
ZUHATAG KUTJA.

Serleges rendszer cső és
gummi nélkül.

Minden eddigi
rendszert fölülmul

Minthogy az amerikai gépek behozatala a háborus viszonyok folytán teljesen bizonytalan, szerezzé be mindenki szükségletét a még raktáron levő készletből. Rendelje meg tehát már most az

Adriance fűkaszalókat és aratógépeket,
valamint

Deere-féle tárcsásboronákat és tengeriültetőket.

Magyarországi vezérképviselőt:

Magyar MEZŐGAZDÁK Szövetkezete, Budapest, V., Alkotmány-utca 29. szám.

Legnagyobb választék és legjutányosabb árban kapható: Divatos férfi ingek, alsónadrágok, gallérok, kézelők és finom angol és francia zsebkendők. Női len és chiffon ingek, bugyigók, szoknyák, hálóingek és kabátok. Fiu- és leánykafehéremű minden nagyságban és minőségben állandó raktár.

Sárga Kristóf utócai

fehéremű, vászon és szőnyeg nagyraktára
KOLOZSVÁRT, Deák Ferenc-utca 3. szám.

Telefonszám 567.

Mátrác, paplan, pokróc, valamint minoentéle ágyhuzat szakszertien készítve, olcsó árban található. — Minden fajtájú és nagyságú szalon- ebédli és futószőnyeg gypaju és csipkefüggönyök.

Amerikai önműködő ablak-rolletták egyedüli főraktára.

nem szerződött munkás kénytelen lesz hathatóságilag megállapított bérért aratni. A gazdasági munkaszerződések megkötése érvényesítésének módzatait is enyhítette és egységesítette a földművelésügyi kormány, amennyiben adott esetekben a munkaszerződéseknek a községi előjárások előtt való megkötését is mellőzhetőnek jelentette ki. Hisszük, hogy a földművelésügyi kormány nagyfontosságú rendeletét mindenki teljesíti s a gazdaközönség, a közigazgatási hatóságok és a társadalmi tényezők válvetett együttmunkálkodása reményében megnyugvással nézhetünk a jövő termés elé.

Az OMGE igazgatóválasztmánya a földművelésügyi miniszternél.

Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület igazgató-választmányi ülésén felmerült indítványok és panaszok tolmácsolása céljából Bujanovics Sándor elnök vezetése alatt Blaskovics Ferenc, Gaál Gaszton, Jeszenszky Pál, Koppély Géza, Molnár István, Sággy Gyula, Szentiványi Árpád és Rubinek Gyula igazgató tagokból álló küldöttség tisztelgett báró Ghilányi Imre földművelésügyi miniszternél. Az elnök rövid bevezető szavai után a földművelésügyi miniszter felhívására a konkrét panaszokat, illetve kérelmeket Rubinek Gyula igazgató terjesztette elő, amelyekre vonatkozólag a földművelésügyi miniszter az egy óránál tovább tartó tárgyalás során teljesen megnyugtató kijelentéseket tett.

A lószorozásokon besorozott lovak váltásdíja tekintetében kijelentette a miniszter, hogy olyirányu utasítás, aminőt az O. M. G. E. sürget, már van, de nem mulasztja el az illetékes kormánykörök figyelmét erre a kérdésre felhívni, egyébként pedig kéri a küldöttség tagjait, az érdekelt gazdaközönséget, hogy amennyiben mindezen utasítások ellenére a gazdaközönség valahol sérelmet szenvedne, úgy nála panaszszal éljenek és egyuttal kéri, hogy a panaszban pontosan megjelöltesék a nap, melyen a lószorozás történt és lehetőleg a csapattest, melynek részére a lószorozás eszközöltetett.

Panasz tárgyává tette a küldöttség, hogy a lovak és fogatok katonai célra való szorozásakor a tulajdonosnak térítvényt nem adnak, a hatóságok tévesen magyarázzák a fogatokra vonatkozó törvényes intézkedést s a közvetítés visszaélései ellen erélyesebb intézkedésekre van szükség. A földművelésügyi miniszter kijelentette, hogy a sérelmet szenvedettek illetékes közigazgatási hatóságukhoz for-

duljanak, ha ott meg nem hallgattatnak, egyenesen hozzá forduljanak s a panaszokat gyorsan orvosolni fogja. Elismeri, hogy a fogatok, illetve azok árának kifizetése körül sok jogosult panasz merült fel, kijelenti, hogy a kormány teljes erkölcsi sulyával azon van, hogy a fogatok váltásdíja kifizettségé, még pedig, ha okmány nincs, a közigazgatási hatóságok kezében levő jegyzék alapján. A közvetítés tapasztalt és panaszolt tulkapásai tekintetében szintén megnyugtató kijelentést tett a miniszter.

A gabonarekvirálással kapcsolatban felmerült panaszokra kijelentette a miniszter, hogy a rekquirálás szüksége elől a gazdaközönségnek elzárkózni nem lehet és nem is szabad. Ezzel a fegyverrel a kormány csak kivételesen és abból a célból fog élni, hogy élelmiszerkészlettel nem rendelkező területek szükségletét fedezze, továbbá biztosítsa a hadviselés által sújtott északkeleti vármegyék vetőmagszükségletét. A rekquirálást csak kereskedelmi egyének bevonásával lehet megoldani, mert üzleti képzettség, jártasság szükséges a végrehajtó közegek mellé. Maga a német kormány is erre az utra tért. Megismerteti a küldöttséggel a rekquirálási rendeletnek azt az intézkedését, hogy a hatóság elsősorban a kereskedelmi készleteket köteles lefoglalni s a kormány még a vasuton raktározott, vagy szállított készletet is lefoglalja. Hajlandó a miniszter arra, hogy az egyes járások területén rekquirált tavaszi buzakészleteket az illető vármegyék gazdasági egyesületeinek kívánságára azok rendelkezésére bocsátja, de a Magyar Mezőgazdák Szövetkeze által beszerzett buzavetőmagot 48 koronánál olcsóbban nem bocsáthatja rendelkezésre, mert ezt a buzát Csehországban kellett beszerezni. A korpahiány megoldása tekintetében a miniszter már is tárgyalásokat folytat a hadvezetőséggel, hogy a katonai korpakészlet a gazdának legyen átengedhető, a mi meg is történik, ha a katonai zabszükséglet a rekquirálások révén fedezve lesz. Utasítani fogja a gazdasági felügyelőket, hogy egyszerre nagymennyiségű korpára utalványokat senkinek ne adjanak.

A cselédkonvenció rendelet gyakorlati végrehajtásának nehézségei tekintetében előterjesztett kérelmet illetőleg a miniszter kijelentette, hogy annak fenntartásához ragaszkodik, a vámörlo malmokra a liszkeverési rendeletet a kormány kiterjesztette. Kéri a gazdatársadalmat, hogy igyekezzen a cselédséget felvilágosítani a buza megtakarításának nagy fontosságáról. Kijelenti továbbá, hogy a hadbavonultak

családtagjai részére segély, vagy ajándékképen kiutalt konvencióra a kormányrendelet nem vonatkozik.

A rézgálicszükséglet fedezésére vonatkozólag kijelenti a földművelésügyi miniszter, hogy a kormány a napokban a rézgálicra kiviteli tilalmat léptet életbe s hogy egyébként is remény van arra, hogy a hadsereg szükségletét fedezni lehet s így a rendelkezésre álló rézgálic a lefoglalás alól felszabadulván, az kellő mennyiségben fog a szőlőgazdák rendelkezésére állani.

A küldöttség nevében Bujanovics Sándor elnök fejezte ki őszinte köszönetét, különösen figyelmébe ajánlván a miniszternek a rekquirált lovak és fogatok árának sürgős kiutalását, miután ennek a pénznek a híjjában a gazdatársadalom meg van fosztva annak a lehetőségétől, hogy a tavaszi munkához szükséges igaszerőt és fogatokat még idejében beszerezze.

KORMÁNYINTÉZKEDÉSEK.

Hirdetmény

egyéves méncsikók vásárlására.

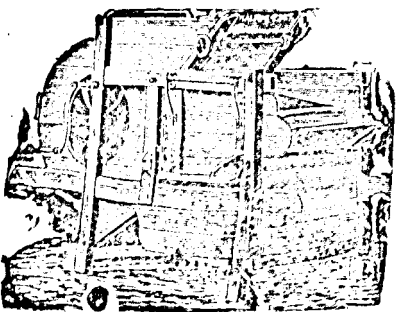
Felhívom mindazon tenyésztőket, kiknek legalább is négy darab oly saját nevelésű egy éves méncsikója van, melyek jó vérbeli származásuak, korukhoz képest jól fejlettek, erős csontuak, szabályos testalkatuak s azokat az államnak eladni kívánják, hogy ebbeli szándékukat a helynek (város, község, pusztá, utolsó posta és vármegye), ahol a csikók állanak, valamint a csikók apaí, anyai ágón való leszármazásának, nagyságának, színének és árának pontos megjelölésével a m. kir. földművelésügyi miniszteriumhoz benyújtandó egykoronás bélyeggel ellátott írásbeli nyilatkozatban, legkésőbb 1915. évi február hó 10-ig bejelenteni sziveskedjenek.

Az ezen határidőn túl érkező, valamint a fenti bejelentési feltételeknek meg nem felelő bejelentések figyelembe vétetni nem fognak.

Budapest, 1915. évi január hó 8-án.

M. kir. földművelésügyi miniszter.

Cukor a kenyérben. A magyar kereskedelemügyi miniszteriumban, mint a bécsi lapok jelentik, tegnap Harkányi János báró kereskedelemügyi miniszter elnöklésével konferencia volt, amelyen afelől folyt a tanácskozás, hogy minő arányban tegyék kötelezővé eukornak a kenyérliszt közé való keverését. A kormány és az érdekeltek ugyanis már hosszabb ideje folytattak eszmecserét arra nézve, hogy

Ha ön meg akarja ismerni a legújabb

eredeti „KALMAR” rostát

sziveskedjék árijegyzéket kérni amellyel több oldalú anyagi és technikai előnyöket fog biztosítani gazdasága részére.

3004

KALMÁR ZS. és TÁRSA gépgyára Hódmezővásárhely

Vezérképviselő: A m. kir. államvasutak gépgyárának vezérügynöksége Budapest, V., Váci-körut 32

ADRIA BIZTOSÍTÓ TÁRSULAT

alapított 1838-ik évben.

Vezérigazgató: Rác-almási Frigyesy Adolf m. kir. udv. tanácsos.
 Igazgatósági elnök: Báró Láng Lajos, valós. belső titkos tanácsos.

3005

Vagyonbiztonsági tőkéje 180 millió kor.

E társulat, amely 74 éves fennállása óta 650 millió koronát fizetett ki károk fejében, biztosít a legjutányosabb feltétel mellett: tűz- és robbanási, belőrése, lopás, baleseti, valamint jégokozta károk ellen, továbbá: az emberek életére halál, elérési valamint kiházasítási esetekre és magas kamatozású életjáradékokra.

Erdélyrészi vezérképviselőség Kolozsvárt:

Gr. Bethlen Pál igazgató, választm. tag. Bács-Kulai Székula Ákos vezérfelügyelő

a gabonaellátás biztosítása érdekében a cukrot pótlóanyagul fogják fölhasználni. Jól informált bécsi körökben úgy tudják, hogy a tegnapi tárgyalás alapján a megegyezés biztosítottnak látszik. Másik osztrák orgánium pedig azt írja, hogy a magyar kormány rendelete öt százalékos arányban fogja előírni a cukorliszt keverését.

Zsákkiviteli tilalom. Egyetértően az osztrák kormánnyal ma Magyarországra nézve is megjelent a zsákkiviteli és átviteli korlátozó kormányrendelet. Ezentul mindennemű üres zsáknak ki- és átvitele, továbbá mindennemű zsáknak megtöltött állapotban való kivitele tilos. Kivételnek csakis akkor van helye, ha az üres zsák kivitele a belföldre rendelt áruval való megtöltés céljából történik és a zsáknak megtöltött állapotban való visszahozatalát a zsákkivitelnek megfelelő biztosíték letétele által a kivitel alkalmával garantálják. E biztosítékot egyelőre zsákonként három koronában komlózsákra nézve a zsák súlyának minden kilogrammjára után három koronában állapították meg. A visszazsáklításnak két hónapon belül kell megtörténni. Legföljebb tíz megtöltött zsákból álló küldemény nem esik kiviteli tilalom alá.

VEGYES KÖZLEMÉNYEK.

— **Ausztria 1914. évi borterme.** A cs. és kir. osztrák földművelésügyi miniszterium most közzétett hivatalos adatai szerint Ausztria 1914. évi borterme 4 millió 18.496 hektolitert tesz ki az utolsó évtizedes 4.657.723 hl.-rel szemben, míg az 1913. évi szüret 4.352.848 hl-t eredményezett.

— **A hadikölcsön eredménye.** Az 1914. évi november hó második felében nyilvános aláírásra kibocsátott 6%-os m. kir. állami járadékkölcsönre (hadikölcsön) történt jegyzések elszámolása befejezést nyert s végeredményképpen megállapított, hogy összesen 1170 millió korona névértékű kötvény helyeztetett el.

— **Tengeri a népélemezésben.** Gazdaközönségünk részéről mostanában sürűn hallatszik panasz az új kukorica nedvessége ellen. A szárításhoz való munkások között a háboru folytán nagy hiány észlelhető, melynek pótlásáról a kormánynak kellett gondoskodni. Ugy értesülünk, hogy a magyar és az osztrák kormány között közös intézkedés van előkészületben nagyobb mennyiségű tengerinek közéletmezés céljára való fölhasználására és megfelelő száraz helyen való elraktározására.

— **Tavaszi vetőmagszerzés.** A földművelésügyi miniszter a Magyar Mezőgazdák Szövetkezete útján nagyobb mennyi-

ségű tavaszi vetőmagvat bocsát mérsékelt áron a gazdák rendelkezésére. Tavaszi buza métermázsánként 48 kor.-ért, sörárpa 32, árpa 29, zab 26, tengeri 27, bányai tengeri 24 koronáért rendelkezhető meg. Az ár zsákkal együtt értendő. Közelebbi felvilágosítást nyújt a Magyar Mezőgazdák Szövetkezete (V., Alkotmány-u. 29).

— **A sertésvágatások fokozása.** A szász kormány felszólítást intézett a községekhez, kórházakhoz, közintézményekhez, sőt az egyes háztartásokhoz is, hogy szárított és füstölt hús készleteket halmozzanak össze és hogy a mészárosok vállalkják el ezeknek a készleteknek megőrzését, mert a magánháztartásokban csak elvétve van megfelelő hely erre. A kormány ezzel a túlnagy sertésállományt akarja csökkenteni, hogy ilyképpen a takarmányozásra szükséges burgonyával takarékoskodni lehessen.

— **A dohánybeváltási határnap elhalasztása.** A rendetlen időjárás nagyon megnehezítette a dohány csomózását. Még december hónap elején is napos, száraz idő volt, amikor a dohány csomózásához száradt, úgy, hogy a dohány csomózása lehetetlen volt, viszont az utóbbi hetekben oly nedves lett az idő, hogy a dohányból szinte facsarni lehetett a vizet, úgy, hogy ismét lehetetlen a dohány csomózása. — Ezért a kitűzött rendes beváltási napra a dohánytermelők legnagyobb része nem tudja az idejű dohánytermését beszállítani. A beváltási határnap elhalasztása tárgyában most a dohányjövődéki központi igazgatóság úgy határozott, hogy ha a termelő dohánytermését általában bármily fontos oknál fogva (nedves időjárás, csomózás és simítás fennakadása, utak járhatatlansága stb.) a kitűzött határnapon a beváltóhivatal raktárába nem képes beszállítani, úgy ezt a körülményt az illető termelő az illetékes beváltóhivatalnak 8 nappal a beváltási határnap előtt bejelenteni tartozik, amely alkalommal új beváltási határnap kitűzését kérheti. A bejelentés és új határnap kérése írásban vagy szóval is történhet. A kért halasztást a termelő minden akadály nélkül megkapja.

— **Gazdatisztek gyűlése.** A Magyar Gazdatisztek és Erdőtisztek Országos Egyesülete Nick Ede udvari tanácsos elnöklésével látogatott igazgató-választmányi ülést tartott. Jeszenszky Pál királyi tanácsos, a Magyar Mezőgazdák Szövetkezete igazgatója előterjesztése alapján a választmány felvett tizenkilenc új tagot, majd elparentálta Seilgmann Kelemen, az egyesület egyik legrégebb, buzgó tagját és Rodiczky Jenőt, a magyar mezőgazdasági szakirodalom kiváló halottját. A választmány négy gazdatiszt özevgye részére folyósított segítséget. A folyó ügyek

során a hadbavonult gazdatisztek illetményei tárgyában foglalt állást a választmány. A gazdatisztek jogviszonyát szabályozó törvény ugyanis nem intézkedik a háboru esetére a gazdatisztek javalmazásáról. A választmány a kölcsönös méltányosság elvét szem előtt tartva az O. M. G. E.-tel és a Magyar Gazdaszövetséggel karöltve a földművelésügyi minisztert kéri fel ennek a kérdésnek rendeltetűn való szabályozására. A választmányi ülés után a Mezőgazdasággal és Erdészettel Foglalkozók Nyugdíjintézete tartott ülést. A jelentés szerint a nyugdíjintézet vagyona már meghaladja az 1,200,000 koronát.

— **Borvizsgáló bizottság.** A kereskedelemügyi miniszter a Kolozsvárott szervezett állandó borvizsgáló szakértő bizottság tagjaivá az 1915. évre kinevezte dr. Baintner Ferenc, Nagy Gábor, Szántó Miklós, Farkas Samu és Tanács Józsefet. A miniszter a titkári teendőket ellátásával a kolozsvári állandó borvizsgáló szakértő bizottságnál dr. Ruzitska Béla kolozsvári tudomány egyetemi ny. rk. tanárt bízta meg.

— **Argentína aratása.** Rómából jelentik: A római nemzetközi mezőgazdasági intézet közlése szerint az 1914—15. évi argentinai első aratási becslés ideiglenes számai: Buzavetési terület 6,265.000 hektár, buzahozadék 52,700.000 métermázsa. Zabvetési terület 1,142.000 hektár, zabhozadék 12,870.000 métermázsa. Lenvetési terület 1,725.000 hektár, lenhozadék 13,115.000 métermázsa. A hektárhozadék a következő: buza 8.4, zab 11.3, lenmag 7.6 métermázsa.

— **Juta helyett kender.** Minthogy a háboru kitörése után teljesen megszűnt a nyers jutaanyag tengeren túlról való behozatala és most valóságos jútainség uralkodik a kontinensen, a készletben levő jutaanyag ára eddig rendkívül módon felfűzött, ezért a jutapótló anyaggal való kísérletezés megindult és szakemberek sorban nyilatkoznak arról, hogy miként lehetne a mai helyzetnek a közel jövőben véget vetni. Egy mezőgazdasági szakértő azt ajánlja, hogy a gazdák termeljenek több kendert és így juta helyett kenderet alkalmazzanak. A kendertermelésre különösen alkalmasak a cukorrépa-földek. — Minthogy pedig a cukorkivitel a háborus állapot következtében alaposan meg fog csappani, az ily módon felszaporodott területet szintén hasznosítható módon kendertermelés céljára lehetne felhasználni. A szakértő javaslatában megállapítja, hogy a kender mindenképpen alkalmas a jutaanyag pótlására és ha a termelést okszerűen vezetik és a meleg vízzel történő áztatásra gondot fordítanak, akkor

Hofherr—Schrantz és Clayton—Shuttleworth Részvénytársaság gépgyár

3023

Erdélyrészi képviselöte, állandó nagy raktára

Babós és Társai vasnagykereskedésében Kolozsvárt, Deák Ferenc-utca 21.

még az előállítási költségeket is lényegesen csökkenteni lehet. A szakértő javaslatával most foglalkozik a földművelésügyi miniszterium.

A LAPFELÜGYELŐ BIZOTTSÁG FELÜGYELETE MELLETT

FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS KIADÓ
TOKAJI LÁSZLÓ

A LAP AZ ERDÉLYI GAZDASÁGI EGYLET TULAJDONA

**Keresek
megvételre**

használt, de jó karban levő
kéveket

„Mac-Cormick“ vagy
„New-Centuri“

aratógépet

Cim a kiadóhivatalban. 3160

oooooooooooooooooooooooooooo

oooooooooooooooooooooooooooo

Kiadó földbirtok.

Marosujvártól 15 kilométernyire 165 holdas birtok, 3 szobás lakással, épületekkel és felszereléssel kedvező feltételek mellett kiadó. Értekezhetni Gálffy Dénessel, Magyar-Forró, u. p.: Marosujvár. 3161

oooooooooooooooooooooooooooo

**A MAGYAR
JELZÁLOG HITELBANK**

KOLOZSVÁRI KÉPVISELŐSÉGE

(Jokai-u. 2. sz. I. emelet.)

FÖLDBIRTOKRA

és a nagyobb városokban fekvő

H A Z A K R A

15 évtől 65 évig terjedő törlesztéssel

LEGALCSÓBB KÖLCSÖNÖKET NYUJT

A jelzálogul felajánlott erdélyi ingatlanok értékére és a megszavazandó kölcsön összegére nézve

**AZ ERDÉLYI GAZDASÁGI EGYLET
bizalmi férfiai adnak véleményt.**

**A KÉPVISELŐSÉG ELFOGAD
TAKARÉK-BETÉTEKET**

és előnyösen kamatoztat.

Telefonszám 27.

3001

Homlokzatok és belsőhelyiségek

meszelésére

a legjobb és a legtökéletesebb

3010 II.

Kimerítő ajánlatot és mintát szívesen küld:

LUTZ EDE és TÁRSA festékgyára
BUDAPEST, VII., ker., Örnagy-u. 4.

Gazdák Biztosító Szövetkezete

Alakult 1900-ban. Alakult 1900-ban.

Vezérképviselő: Kolozsvár, Deák Ferencz-u. 35.

Biztosításokat elfogad tűz és jékrár ellen, ugyszintén az ember életére a legkülönbözőbb módozatok szerint, előnyös feltételek mellett. Az üzleteredményben a biztosított tagok díjarányukban részesülnek.

A lefolyt 12 év alatt a tagok hétszer részesültek az üzletfeleslegből, közgyűlési határozat értelmében díjvisszatérítésben.

Biztosítási ajánlatok bejuttandók közvetlenül az igazgatóságba vagy az ország minden egyes helyén működő képviselők közvetítésével. Nyomtatványokkal és felvilágosítás: al minden irányban készséggel szolgál az igazgatóság.

Alapítványok kormány hozzájárulásával	2,527.980.— K
Tartalékok	3,357.603.—
Biztosított tagjainak fennállása óta fizetett: tüzkárokból	10,749.000.—
jékkárokból	5,042.000.—
Biztosított érték tüzben 1912. évben	360.000.000.—
jégben 1912. évben	63.000.000.—
Életbizlet állománya	15,240.080.—

A Gazdák Biztosító Szövetkezete társintézménye a

«GONDVISELÉS» Országos Központi Segélyező Társulat

után 100 koronától 1000 koronáig terjedő temetési segélybiztosítások, valamint havi befizetések ellenében 1000 koronáig terjedhető, leánykiházasítási (önálló itási) segélybiztosítások eszközöltek. Legelőnyösebb népbiztosítás. E társulat kebelében minden községben önálló helyi csoportok szervezhetők jótékony célú működésel. Tájékoztatót készséggel küld bárkinek is a Társulat igazgatósága, Budapest, IX. Erkel-utca 20. sz. 3012

**Földmives iskolát végzett
nagyobb uradalmakban
éveken át működött s
jelenleg is alkalmazás-
ban levő**

Ispán

február hó 15.-ére
(ésselleg azonnalra is)
állást keres.

Cim a kiadóhivatalban. 3162

Vetőmagnak alkalmas

**TENGERIBŐL, ÁRPÁBÓL
ÉS ZABBÓL**

mintázott ajánlatokat kér az

3156

Erdélyi Gazda Társaság

Kolozsvár, Attila-utca 10.

